

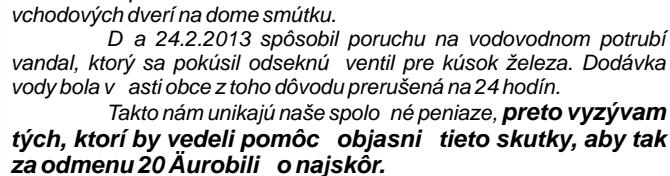
Moja DEDINA

ZADARMO Mníšek nad Hnilcom

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja dňa 25.2.2013 schválilo na opravu cesty II. triedy cez našu obec na rok 2013 - 624 389,84 € na opravu mosta cez rieku Hnilec 174 876,24 € asový priebeh za iatku realizácie stavebných prác odsúhlasených projektov predpokladáme v termínoch júl-august 2013. SNÁ SA DO KÁME.

VANDALIZMUS NA POKRÁČOVANIE

V priebehu mesiaca február 2013 niekto rozbil sklo vedľa vchodových dverí na dome smútku.

Dňa 24.2.2013 spôsobil poruchu na vodovodnom potrubí vandal, ktorý sa pokúsil odskrutkovať ventil pre kúsok železa. Dodávka vody bola v asii obce z toho dôvodu prerušená na 24 hodín.

Takto nám unikajú naše spoločné peniaze, **preto vyžadujeme, aby ste vedeli pomôcť objasniť tieto skutky, aby tak za odmenu 20 € mohli byť najskôr.**

Výročná členská schôdza POHREBNÉHO PODPORNEHO ZDRUŽENIA

Výbor Pohrebneho Podporného združenia odbo ky v Mníšku nad Hnilcom na svojom zasadnutí v mesiaci január 2013 prerokoval plnenie úloh odbo ky za rok 2012 a zároveň rozhodol o zvolaní Výročnej členskej schôdzy odbo ky.

Výročná členská schôdza sa bude konať 10. marca 2013 o 14.00 hod. v sále Obecného reštaurácie.

Výbor odbo ky na túto schôdzu pozýva všetkých svojich členov.

Výbor PFZ

Moja DEDINA

ŠKOLSKÉ KOLO-PYTAGORIÁDY

V dňoch 11. a 12. decembra sa žiaci 3. až 8. ročníka zúčastnili školského kola matematickej súťaže „Pytagoriáda“. Táto súťaž preveruje nielen vedomosti žiakov, ale hlavne ich logické myslenie a rýchlosť. Do školského kola sa zapojilo 15 žiakov, z ktorých dvaja žiaci boli úspešnými riešiteľmi:

- Michaela Sloviová - 5. A
- Štefan Rothmajer - 8. A

Úspešným riešiteľom školského kola srdečne blahoželáme a želáme im úspech v obvodnom kole. Všetkým zúčastneným žiakom prajeme úspechy v ďalšom školskom roku a v ostatných súťažiach.

Mgr. Marcela Jašminská

MUŠKAT Multikultúrna škola a trieda

rozvojový projekt „Podpora vytvárania pozitívnej sociálnej klímy a motivácie v multikultúrnych triedach základných škôl 2012“ O výsledkoch realizácie projektu.

Cieľom projektu bolo zlepšovanie materiálo-technického zabezpečenia multikultúrnych tried (núť a prvý ročník) s cieľom zvyšovania kvalitatívnych podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu, všestranného rozvoja osobnosti všetkých našich žiakov, ako aj ich socializácie a integrácie do spoločnosti. Zamerali sme sa na vytvorenie núťného a prvého multikultúrneho ročníka od školského roka 2012/2013 v spolupráci so zriaďovateľom, ktorý nám takúto organizáciu školského roka odsúhlasil. Predložený projekt pod názvom „MUŠKAT“ (Multikultúrna škola a trieda) bol bezpečne obohatením výchovno-vzdelávacieho procesu v implementácii normy obojstranne.

Ranné komunitné stretnutia sa rodia v triednych a iteliek núťného a prvého ročníka sa stali už každodenným rituálom pre riešenie školských, rodinných a osobných problémov detí a ich rodičov. Potreba zriadenia núťného ročníka sa odrážala najmä z dôvodu neabsolvovania predškolskej prípravy detí z ich strany ako aj zo strany rodičov. Rodi i núťného ročníka privítali a preto škola ako aj zriaďovateľ plánujú udržať núťného ročníka aj v ďalších školských rokoch. Komunitné a participatívne aktivity zo strany učiteľov a žiakov (v neposlednom rade) i zriaďovateľa a OZ PAS prispeli k budovaniu dôveryhodnosti, pravdivosti, aktívneho postoja, úcty, priateľstva. Rodi i kooperujú pri riešení (majorita a minorita spolu) efektívne a uvedomujú si, že je to len pre prospech zlepšenia spoločnej kvalitatívnej výššej výchovy a vzdelávania ich detí.

Projektovú ideu sme naplnili aj prostredníctvom efektívnejšieho materiálo-technického zabezpečenia (viacero et projektov v položkách) vyššie uvedených tried, prístupom a rozvojom, motívom, fundovaným pôsobením kvalifikovaných pedagógov na žiakov. Pre aktívnu zapojenosť rodičov a verejnosti sme po as obdobia implementácie projektu realizovali jednu otvorenú hodinu v triede núťného a prvého ročníka v projektovom období a jednu otvorenú hodinu v triede prvého ročníka v projektovom období. V oboch prípadoch aj za účasťou participujúceho občianskeho združenia pod názvom PAS – Partnerstvo Angažované Spolupráca, ktoré nám ve mi pomohlo svojimi bohatými skúsenosťami a pri komunikácii s dodávateľmi.

Pre občrovský úspech otvorených hodín v komunitnej rodičovskej skupine a na ich žiadosť sme v januári 2013, teda v poprojektovom období sme realizovali v núťnom ročníku ďalšiu otvorenú hodinu.

Vo všetkých projektových aktivitách plánujeme ďalej pokračovať.

akujeme Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR za podporu a finančnú participáciu na projekte MUŠKAT!

Mgr. Mária Horváthová - zodpovedná za realizáciu projektu
Realizované s finančnou podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Moja DEDINA

HISTORIA OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM O REMESELNÍKOV A ZAMESTNANIACH

Majster mäsiar - fláša mäsa:

Zru nos mäsiarskeho majstra spojiva v tom, že vedel perfektné odporazi každý druh dobytku, patri ne stiahnu z kože, rozštvrti, opracova, vyseka a preda kvalitné mäso a mäsové výrobky z ošípaných, ako sú jaternice, klobásy, slanika, šunka, tla enka, saláma a podobne. Samozrejme za predpokladu, že mal k tomu patri né vybavenie a náradie, ako vysokokvalitné nože, mlynýk a pomal.

Musel vedie ohodnoti kvalitu živého materiálu, prevádzať výhodný nákup dobytku na porazenie, vyzna sa v kvalite mäsa, ako aj v niektorých chorobách zvierat. Mal svoju vlastnú predajňu na výškové mäsa a predaj výrobkov, ako aj vlastnú udiaru. Samozrejme, ako bolo, že musel ovládnuť udenie výrobkov rôznymi spôsobmi, správne uskladovanie a chladenie mäsa, ako aj osušenie a uloženie kože na dlhšie uskladnenie.

Približne do I. sv. vojny mali v Mníšku aj jedného židovského mäsiara menom Wagner, ktorý pre kres. anske obyvate stvo v nájomnej Obecnari jatke predával mäso. Udia boli s ním ve mi spokojní. Jeho výškové drie na dcera Nuschi bola ve mi inteligentná a ob úbená. Ona rozprávala plynuke po ma arsky a nemecky. V starých asoch bola Obecnari predajňa mäsa - FLÁŠPANK zriadená vedľa Požiarnej zbrojnice. Výškové mäsa v nej predávali aj majstri Ludvig Weág (Šmital), ktorý vraj vyrábval vynikajúce jaternice. Neskôršie sa predajňa a smetališna do priestorov jeho domu p. 161. t. Jozef Hruška. Za iatkom roku 1945 boli okrem mäsiara Weága ešte mäsiari: Štefan Murcko na Smolnickej ulici p. 134, Johan Kawtschany na hlavnej ulici v dome p. 141 pod Butikom. Taká jediná predajňa mäsa bola funkčná ešte v sedemdesiatych rokoch minulého storočia. Aj Štefan Zavatzky mal svoju predajňu mäsa na Hlavnej ulici v dome p. 150 t. pani Plátová, aj v susedstve v dome p. Loyera 1945 sa udejavza predaj mäsa, ale v súčasnosti obyvate stva k 22. t. 1945 sa nevážza. Mäsiar Murcko (Fista bá i) v sedemdesiatych rokoch minulého storočia dokázal v jednom dni previesť zaka ku ošípaným aj u troch chovateľoch v obci, samozrejme za pomoci jeho rodiny. Zru ným mäsiarom, ktorý zabezpečoval chovate ov porazenie ošípaných v Mníšku po dlhý rok bol aj p. J. S. Achti. Boli viacerí „nasledovníci“ majstri mäsiari, ktorí si doma spojivomce zabezpečovali tzv. „zabíjka“. Z týchto „podujatí“ boli rôzne zážitky, ako napríklad chýbny úder sekerou na hlavu ošípanej a následná nahá a ka, spadnutia ošípanej na trikotku dôsledkom nahnitej prie ky - ŠPROSN-šteble, vtedy ešte neboli bránia, alebo zlomenie nahnitej nohy pracovného stola, ako aj iné úsmevné príhody. Aj u jednej nomenovanej rodiny sa po „výbormom“ pichnutí ošípanej majstrom „mäsiarom“ a po vrátení sa na miesto „, inu“ a po dôkladnom potužení, našli svoju obe zarytú v hnojisku.

Nezabudnúť né z päťdesiatych rokov minulého storočia je s ahovalenie kože z chrbtvej asťi patri kres. museli odovzda na tzv. krupón“, ktorý bolo treba odnieť a odovzda na bitúnku v Gelnici. Paradoxom bolo, že za vlak sa zaplatilo viac, ako sa ú žilo za krupón. Preto sa h adali spôsoby ako tomu predísť. Bolo ve a ošípaných tzv. Bagú ov - fleká ov, z ktorých sa krupón neodovzdalo. Docielilo sa to aj tým, že sa faky na koži urobili „šúviksom“, alebo sa „urobilo“ neodborné stiahnutie, alebo svi a nemala patri ný rozmer chrbtovej asťi, ktoré vtedy posudzovať naslovovali odborník.

Všetchny asoch bol aj ve ierných zornák, ktorými si nahradzovali chovateľa množstvo mäsa, ktoré museli odovzda na tzv. kontingent-predpis úradmi chovate ovi-gazdovi a to nielen mäso, ale aj iné predpisné produkty. Rozný dobytok sa doma neodporážal, zabezpečoval to bitúnok v Gelnici po predchádzajúcom výkupe od súkromníkov tzv. vykúpova om (Šuštrík).

Moja DEDINA

FUTBAL 2012/2013 ROZLOSOVANIE JARNEJ ČASTI

ŽIACI	20.04.	Mníšek - Jaklovce	14.00
11. kolo	27.04.	Nálepkovo - Mníšek	14,00
12. kolo	04.05.	Mníšek - Gelnica	14,30
13. kolo	11.05.	Mníšek - Margecava	14,30
14. kolo	18.05.	Mníšek - Kluknava	15,00
15. kolo	25.05.	Mníšek - Helcmanovce	15,00
16. kolo	01.06.	V. Folkmar - Mníšek	14,00
17. kolo	08.06.	Mníšek - Maria Huta	15,00
18. kolo	16.06.	Prakovce - Mníšek	14,45

DORAST

12. kolo	06.04.	Mníšek - V. Folkmar	15,30
13. kolo	13.04.	Mníšek - Hrabušice	15,30
14. kolo	20.04.	Teplá - Mníšek	16,00
15. kolo	27.04.	Mníšek - Slovinky	16,00
16. kolo	04.05.	Helcmanovce - Mníšek	16,30
17. kolo	11.05.	Mníšek - Chras n/Horn.	16,30
18. kolo	18.05.	Markušovce - Mníšek	17,00
19. kolo	25.05.	Mníšek - Olnava	17,00
20. kolo	01.06.	Margecava - Mníšek	16,00
21. kolo	08.06.	Mníšek - Jaklovce	17,00
22. kolo	15.06.	Rudany - Mníšek	17,00

ŠACHOVÝ TURNAJ

O POHÁR STAROSTV OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM, 6. ročník

Dňa 30. 12. 2012 zorganizoval Dobrovo ný hasičský zbor v Mníšku nad Hnilcom v spolupráci s Obecným úradom 6. ročník šachového turnaja „O pohár starostu obce Mníšek nad Hnilcom“.

Turnaja sa zúčastnili súasne výkonnosťne hrajúci a registrovaní hráči i. VII ko z Bratovskej v Gelnicke, Zand z Bratislavy a sú asní šachisti Oravec, Glovík, Ondrej Tóth st., Czitel, Závatzky, Mitrik, Palašák, Peter, Strampc, Ladislav, Kravec a Kravcová.

13 šachistov bolo rozdelených do dvoch skupín. Z každej skupiny do finále postúpili 3 hráči. Finálovú skupinu vytvorilo 6 najlepších šachistov z oboch skupín, ktorí hrali systémom každý s každým v 2 krát 20 minút so šachovými hodinami. Každý né porazil finálovej skupiny.

1. VII ko - Gelnica - registrovaný hráč - 4,5 bodu
2. Bratovský - registrovaný hráč - 4 body
3. Zand - Bratislava - registrovaný hráč - 3,5 bodu
4. Mitrik - Mníšek nad Hnilcom - neregistrovaný hráč - 2 body
5. Zavatzky - Mníšek nad Hnilcom - neregistrovaný hráč - 1 bod
6. Oravec - Mníšek nad Hnilcom - neregistrovaný hráč - 0 bodov

Víazom 6. ročníka a držiteľom putovného pohára starostu obce Mníšek nad Hnilcom za rok 2012 sa stal šachista VII ko z Gelnicke. Mgr. Anton Mitrik

POLRÓ NA DISKOTÉKE

Prejde v poradku krížovatkou a inštruktor sa ho pýta: „Len tak pre zaujímavosť, o tam bolo za zna ku?“ Cigán na to: „Hlinková, vrátame sa?“

Nad alkoholom sa ešte nikomu nepodarilo zvíťaziť. Iba východniarom sa podarilo remizovať.

Vydal: Obecný úrad v Mníšku nad Hnilcom v náklade 300ks
Grafická úprava: 3i - reklamná agentúra, Kojnková Heda
hedgeviga3i@gmail.com, 0903 313 389

Di 1. grafika s.r.o., Košice

Ta 1. grafika prispeli: Ing. Kujnišch, R. Trebuna, Mgr. A. Mitrik, Mgr. M. Horváthová, M. Leskovičská, I. Stupáková, B. Sykrová, Mgr. M. Regecová, Mgr. M. Jašminská, Mgr. B. urdliková

Foto: Archiv ZŠ, Ing. Kujnišch

alšie číslo už v júni

ZBAVTE SA JARNEJ ÚNAVY

Detoxikujte sa - bylinkovými čajmi - žihava, medovka, mäta, šípky...
Od ah íte sa - viac ovocia a zeleniny, cereálie, celozrnné výrobky.
Blahodarný pohyb - prvý vzduch - hodiny prechádzka, bicykel...
Vyspíte sa do ružova - doprajte si aj poobedajšiu siestu.
Tekutiny nadovšetko - snažte sa do seba dostať 2-3 litre vody.
Otužite sa - striedanie teplej a studenej vody v sprche.
Tabu pre cigarety a alkohol - ak ste tuhý fajčiari obmedzte po et cigariet.
Dožite si energiu - slnkom a pohybom po prvom zdvuchu.
Vyhýbajte sa stresom - dajte si záväzok, že sa nenecháte vytojiť.
Nájdite si as na seba - ítajte, vrhnite sa do záhradky, debatujte s priateľmi...

EVIDENCIA OBYVATEĽOV

Po etobývate ov k 01.01.2012 1719

1. Prírastky		51	34
NARODENIE			
- z toho chlapci		21	
- z toho dievčatá		13	
PRIS AHOVANIE			17
- z toho žien		7	
- z toho mužov		10	

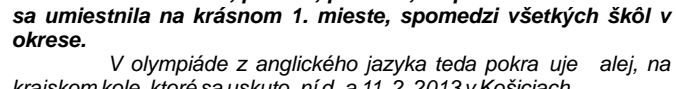
2. Úbkyty

ÚMRTIE		27	14
- muži		5	
- ženy		9	
ODS AHOVANIE			13
- muži		5	
- ženy		8	

Stav obyvateľov k 31.12.2012 1743

Narodenie: Žiga Miroslav, Schrifelová Nella, Žigová Natália, Plachetka Jozef, Žigová Bibiana, Vožár Pavol, Vožár Jakub, Komár Radovan, Plachetka Marek, Mašár Kevin, Žiga Martin, Plachetka Daniel, Komárová Antonia, Šariška Milan, Dunka Miloš, Plachetková Slavomíra, Plachetková Tea, Žigová Timea, Kováčiková Bianka, Dudeková Lára, Žiga Radúz, Sedláčik Norbert, Bugyi Alex, Horváth Peter, Horváth Alex, Šarišková Anna, Grunza Martin, Plachetka Damián, Kotyáková Daniela, Šariška Adam, Melenda Vladimír, Ermová Patrícia, Bantuová Vanesa, Augustín Dominik.

Úmrtie: Müllerová Júlia, Dušínsky Štefan, Köhlerová Helena, Žigová Natália, Theis udovít, Kujnišková Klára, Smorada Jaroslav, Pindrochová Mária, Konrád Karol, Cehlárová Matilda, Csecsová Anna, Šariška František, Žigová Gizela.

Moja DEDINA

OLYMPIÁDA-Anglický jazyk

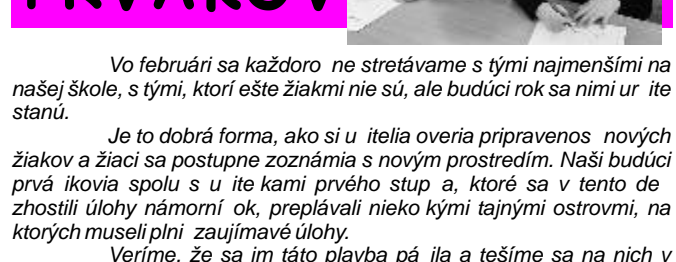
Dňa 19. 12. 2012 sme na našej škole zorganizovali školské kolo olympiády v anglickom jazyku. Tejto súťažou sa zúčastnilo 6 žiakov dievčat a účasť v kategórii 1B. Súťažné úlohy boli písomné a ústne.

Na prvom mieste sa umiestnila žiačka Patricia Sykrová, ktorá následne dňa 17. 1. 2013 reprezentovala našu školu na obvodnom kole v Gelnici. Tu výborne zvládla náročný úlohy písomnej a ústnej asťi vo všetkých štyroch komunikačných zručnostiach - ítaníe, písanie, poslušnosť, rozprávanie. Naša Pačka sa umiestnila na šieste mieste, poslušnosť, rozprávanie. Naša Pačka sa umiestnila na šieste mieste, poslušnosť, rozprávanie. Naša Pačka sa umiestnila na šieste mieste, poslušnosť, rozprávanie.

V olympiáde z anglického jazyka teda pokročila, ale na krajskom kole, ktoré sa uskutoční dňa 11. 2. 2013 v Košiciach. Touto cestou jej k dosiahnutým výsledkom blahoželáme a tiež prajeme ve úspechov v krajskom kole.

Mgr. Mária Regecová

KARNEVAL

Mesiac február bol bohatý na rôzne akcie. Medzi tie, ktoré sa tešia u žiakov ve veľkej úbe, patri karnaval.

Žiaci prvého stupňa sa preskúšali do rôznych masiek a kostýmov, ktoré si predtým starostlivo pripravili a zhotovili. Akciu organizovala p. uč. N. Lenáková spolu s učiteľkami prvého stupňa. Na ktoré masky sa páčili najviac? Posúťte sami.

ZÁPIS PRVÁKOV

Vo februári sa každoročne stretávame s tými najmenšími na našej škole, s tými, ktorí ešte žiakmi nie sú, ale budúci rok sa nimi určia stana.

Žiaci to dobrá forma, ako si uvidia overia pripravenosť nových žiakov a žiaci sa postupne zoznámia s novými prostredím. Naši budúci prváci hľadajú spolu s učiteľkami prvého stupňa a ktoré sa v tento deň prváci hľadajú spoločne, preplávali niekedy kýmimi tajnými otázkami, na ktorých museli plniť zaujímavé úlohy.

Veríme, že sa im táto plavba páčila a tešíme sa na nich v ďalšom školskom roku 2013/14.

Moja DEDINA

CITATEĽSKÝ KRÚŽOK PRI KARPATSKO-NEMECKOM SPOĽKU

„Knihy boli moji živí priatelia. Bolo ich však málo, ale vy ítala som z nich aj to, o autori do nich nevolžili.“

Mária Rázusová, Martáková (1905-1964)

lenky itate škého krúžku pri KarpatSKO-nemeckom spolku v Mníšku nad Hnilcom sa v januári 2013 opäť stretli, aby si pri šálke kávy - aj u porozprávajú o pre ítaných knihách a pre ítalí pekne verše.

Okrem iného to bol Friedrich Hölderlin (1770-1843) - súasnik Goetheho, Schillera, Kanta... a ako oni patri k nosným pilierom nemeckej literatúry, najmä poézie. „Zriedkom jeho tvorby bola túžba po ríši dobra, krásy a spravodlivosti, ktorú si vo svojich básnických predstavách premiestnil do antického Grécka. Ale ešte opojnejším prameom inšpirácie bola jeho láska k Zuzane Gontardovej - vstúpila do jeho básní ako DÍOTIMA.“

Slovenskí ítateľa mali možnosť zoznámiť sa s týmto romantickým básnikom - v aka útlej knižke „Nebesky oheň“, ktorá vyšla r. 1969 vo vydavateľstve Tatran. Bázne vybral, preložil a doslov napísal Ludvig Lenko. A tak sa ítate dozvede, že: „Básne Friedricha Hölderlina sú prezierane akoby ve ným svetlom, pritom plné pozemské bolesti a utrpenia. Kým v tvorbe dával svoje srdce na oltár poézie, cítil sa blaženým, no ke tvorivý - nebeský oheň - om pohasol a ocitol sa vo všednom svete, prichádzal stav melanchólie, lebo všedný svet svojimi hranami priišť zraoval jeho jemné srdce.“

Známe je, že básnik rád ma oval - jeho krajina bola v povodí Neckaru, okolia Heidelbergu, rýnskych kopcov a viníc, nemajú v nemeckej poézii páru. Je ve kým a veným básnikom svojej švábskej domoviny.

Július LENKO (1914-2000) - básnik, prekladateľ, u ítate na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave študoval slovenčinu a nemčinu. Po ukončení štúdia pôsobil ako stredoškolský profesor v Humennom a Liptovskom, v rokoch 1945-1957 u íl v Prešovskom múkláši. Od roku 1960 pracoval ako redaktor vydavateľa stva Tatran, kde zotrval až do dôchodku v roku 1977. V roku 1985 mu bolo udelený titul Národný umelec. Jeho básnický zberník „Stužková slávnosť“ (1974, 1990) pozná každý milovník poézie a každý u íte ju má urite položenú tak, aby po nej mohol kedyko vek zasiahnuť. Je to úta kniha.

Na jej ziatku je vytaé kedykoľvek „Marte, vierne sprievodníky týchto veršov“. V doslove sa Pavol Janík vyzna, že žstvo do magického sveta básnikovej súvahy Práziteľného v škole, v žstave, v umení a najmä v srdci za lené tie desa roka a jedného neopakovateľného údešného osudu. Celkové básne zneli na mnohých podujatiach. A jedna z nich je i táto:

„Mojim žiakom“

as ve ný pohyb je. Jak zvonár denne bije pártaktov na rozlučenie. A prv než dokončí íspeg svojím melódiu a klasu dozretú nad brzdami sklonia šije, my tiež sa rozídeme.

„Nuž le te, chlapci, keď hmly a cez osídla, ívy dievčatá, plné krás!“

Každý u íte sa poteší, ke môže po viacerých desa roka ítate drža v rukách pozdrav od svojej bývalej žia ky. Ja som tu es mial pred viacnásobnou 2012: „Miliá tam u íte ka! Dnes som otvorila svoj pamätný zošit a našiel som tam báse Vašu roku napísanú. Ve mi to vázim. ...pokojné svaťky Vám prajem Š astné vykroenie v Novom roku. V budúcnosti všetko dobré.“

Ilza Stupáková

Moja DEDINA

KALEIDOSKOP

rozvojový projekt „Zdravie a bezpe nos v školách 2012“

O výsledkoch realizácie projektu

Cieľom projektu bolo prevetivne pôsobi na žiakov s podporou zmien smerom od rizikového správania a udržania pozitívnej zmeny v správaní k predstave myšlienky žiakom, aby predvidali dôsledky /svojho/ konania. Pilierom projektu bola výchovno-vzdelávacia súz s priestorom na sebarealizáciu a prezentáciu vedomostí a zručností žiakov - 5 základných škôl regiónu Hnilceckej dol